

ГОДИШНИНИ

10 години професионално направление Биологически науки в Нов български университет

Галина Сачанска, Николай Петров, Кирил Кирилов

Нов български университет, департамент „Природни науки“, бул. Монтевидео 21, гр. София
gsatchanska@nbu.bg, npetrov@nbu.bg, kkirilov@nbu.bg

На 20.09.2022 г. се проведе тържествено отбелязване на 10-годишнината от акредитирането на професионално направление 4.3. Биологически науки в Нов български университет. Създаването на професионално направление Биологически науки в НБУ беше мечта на основателя на Университета – проф. Богдан Богданов, и тя вече е реализирана, благодарение на подкрепата на ръководството на НБУ. Професионалното направление стартира в НБУ още през 2007 г., когато е създадена първата Лаборатория по биология от доц. Сачанска с помощта на акад. Е. Головински. Тогава се разкрива и първата бакалавърска програма „Обща и приложна биология“, като през годините това направление се развива интензивно. В момента към професионалното направление има 2 бакалавърски програми – БП „Биология – обща и приложна“ и БП „Клетъчна биология и вирусология“, и 1 магистърска програма МП „Микробиология“ с модули „Микробиология на човека“ и „Микробиология на храните“.

Щатните преподаватели, заедно с членовете на Програмния съвет по Биологически науки, са вложили всеотдаен труд и усилия за утвърждаването на направлението и повишаване на качеството на биологичното образование, което доведе до успешна реализация на дипломираните студенти в различни области. Реализирането на програмите по биология в НБУ не би било възможно без подкрепата на изявени учени и преподаватели от Българска академия на науките, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Военномедицинска академия, Медицински университет и др. През годините ръководството на университета интензивно инвестира в създаването на нови лаборатории за практически занятия на студентите и научноизследователска работа на преподавателите. Предстои стартирането на нова лаборатория по вирусология, която е окомплектована със съвременна апаратура и оборудване, отговарящи на световните стандарти.

Всяка година от програмите успешно се дипломират висококвалифицирани и силно мотивирани млади биолози, които са оценени високо и са търсени от бизнеса. Това вдъхновява екипа на направлението ни да работим заедно, за да го развиваме. Студентите представят университета достойно, като участват активно и печелят награди в национални научни форуми. Дипломните им тези са изцяло върху нови научни теми с оригинални изследвания, проведени в научноизследователските лаборатории. Има нарастваща тенденция новозаписаните студенти в биологичните програми да идват от природо-математически гимназии, като от 2017 г. досега броят им е нарастнал почти двойно.

Развива се и научноизследователска дейност в различни сфери. През годините в партньорство с Българско дружество по микробиология и Българска агенция по безопасност на храните са организирани 3 национални конференции с международно

участие, посветени на безопасността на храните, с домакин Нов български университет. На тези конференции бяха представени актуални научни резултати от над 150 делегати, 50 от които бяха чуждестранни изтъкнати учени. Издадени са книги и учебници, научни статии в списания, индексирани в международни бази данни като Scopus и Web of Science, които се използват в учебния процес от студентите. През тези години са публикувани и множество книги в реферирани издателства като Springer, Elsevier и други. Представянето на преподавателите от направление Биологически науки в Scopus е все по-силно изявено в области като биология, молекулярна биология, микробиология, вирусология, генетика и биохимия, което е повече от 7 % от научната продукция на НБУ в Scopus (над 150 научни труда).

Направлението има сключени Еразъм споразумения с университети във Франция, Румъния, Португалия, Полша, Австрия и Германия, като по тях са осъществени и няколко Еразъм мобилности на студенти и преподаватели.

Лабораторната база е представена от 7 лаборатории: УПИЗ „Лаборатория по биология“, УПИЗ „Лаборатория по морска биология“, СУЗ „Лаборатория по химия“, Лаборатория по анатомия, Лаборатория по ботаника, Лаборатория по зоология, СУЗ „Лаборатория по вирусология“.

Стажовете на студентите се провеждат в специализирани научни лаборатории в БАН, БАБХ, Университетска болница „Софиямед“, Университетска болница „Лозенец“, МБАЛ „Самоков“, Медицински комплекс „Д-р Щерев“, Клиника „Малинов“, УМБАЛ „Царица Йоанна – ИСУЛ“ и др.

Щатните преподаватели участват в национални и международни научни организации като Federation of European Microbiological Societies (FEMS), Society for Invertebrate Pathology, International Society of Horticultural Sciences, Българско микробиологично дружество към СУБ. Преподавателите участват и в редакторските колективи на няколко международни списания – *Acta Microbiologica Bulgarica*, *Journal of Balkan Ecology*, *Silva Balkanika*, *Turkish Journal of Parasitology*.

Отчитайки високите успехи на направлението за тези 10 години, по време на неговото отбелязване, бяха произнесени поздравителни слова. Поздравително слово на тържеството изнесе доц. д-р Галина Сачанска, основоположник на професионалното направление в НБУ и настоящем ръководител на департамент „Природни науки“. Проф. Христо Тодоров в качеството му на член на Настоятелството на НБУ и дългогодишен преподавател в бакалавърската програма също изнесе поздравителен адрес. Доц. д-р Николай Петров, настоящем директор на Програмния съвет по Биологически науки, представи кратки факти за развитието на направлението. Проф. Яна Топалова, дългогодишен преподавател в НБУ от СУ „Св. Климент Охридски“ и координатор на Центъра по компетентност „Clean&Circle“, също отпрати поздрав и изказа своето голямо задоволство от подготовката на студентите по биология, като отбеляза, че не малка част от тях е включвала в отговорни задачи по проекта.

Поздрави поднесоха още акад. Гълъбов, председател на БМД към СУБ, акад. Иванов, председател на биологичното отделение в БАН, член на редколегията на списанието на БАН, проф. Атанасов, директор на АБИ към ССА. От името на фирмите партньори приветствено слово отпрати д-р Мая Кичева, управител на Биосистеми и Проген. Освен гостите на събитието, двама наши студенти, Валентина Иванова и Николета Христова, изнесоха доклади.

Доц. д-р Галина Сачанска, основоположник и дългогодишен преподавател в Биологически науки в НБУ, ръководител на департамент „Природни науки“ от 2020 г.

Доц. д-р Николай Петров, Директор на Програмнен съвет по Биологически науки към департамент „Природни науки“ от 2020 г.

Проф. д-р Христо Тодоров, член на Настоятелството на НБУ

Акад. Ангел Гълъбов, д.м.н., дългогодишен преподавател по вирусология в НБУ и член на Програмния съвет по Биологически науки към департамент „Природни науки“

Проф. Яна Топалова, д.б.н., дългогодишен преподавател в Биологически науки в НБУ

Акад. Иван Иванов, д.б.н., Председател на Биологическите науки в БАН

Проф. Иван Атанасов, д.б.н., Директор на Агробиоинститута към ССА и преподавател в Биологически науки в НБУ

Д-р Мая Кичева, Управител на фирма „Биосистеми“ и „Проген“

Николета Христова, студент от БП „Биология – обща и приложна“ и МП „Микробиология“ в НБУ

Габриела Димитрова, студент от БП „Биология – обща и приложна“

Снимка на участниците в събитието по повод 10-годишнината на професионално направление Биологически науки в НБУ